

ВПЛИВ БАГАТОПЛІДНОСТІ НА ПРОДУКТИВНІ ТА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ РІЗНИХ ПОРІД

*А.А. Луценко, студентка VI курсу факультету ТВППТСБ**

Миколаївський національний аграрний університет

Представленні результати дослідження впливу багатоплідності та вирівняності гнізда на продуктивні та відтворювальні якості свиноматок різних порід, а також їх породні відмінності. Встановлено закономірність між кількістю поросят при народженні і їх живою масою у гнізді. Чим менше поросят у гнізді, тим вища маса поросят при народженні, але при цьому спостерігається їх максимальна збереженість.

Ключові слова: багатоплідність, збереженість, абсолютний приріст, великоплідність, жива маса при забої, маса гнізда при народженні, молочність.

Постановка проблеми. У рішенні м'ясної проблеми першорядне значення має розвиток галузі свинарства. У більшості країн світу свині - найважливіше джерело виробництва м'яса і сала. У загальному виробництві м'яса свинина займає перше місце – 37,7%, на другому м'ясо птиці – 33,1%. Ці галузі тваринництва вигідно відрізняються конверсією корму в продукцію в порівнянні з жуйними тваринами [4].

Розведення свиней – досить вигідна галузь тваринництва: свиня багатоплідна і може пороситися два рази на рік, а в наших краях, в умовах ризикованого землеробства - це добра гарантія стабільного доходу [7].

В Україні виробництво свинини нарощують за рахунок збільшення поголів'я свиней, переходу до інтенсивних методів ведення галузі, широкого впровадження міжпородного схрещування та гібридизації, що сприяє значному підвищенню продуктивності тварин [2].

* Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доцент Мельник В.О.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз стану розвитку свинарства у більшості країн світу за останні роки свідчить, що в галузі широкого застосування набули наукові досягнення з технології відтворення та селекції, які забезпечують постійне зростання виробництва продукції й покращання її якості, а також дослідження впливу різних факторів на відтворювальні та продуктивні якості свиней різних порід [6].

Рівень відтворювальних якостей свиней значною мірою обумовлює ефективність ведення галузі свинарства. Оцінку відтворювальних якостей проводять за показниками багатоплідності, великоплідності, маси гнізда при народженні та відлученні, маси одного поросяти при відлученні, збереженості [8]. На перше місце в числі всіх селекційних ознак дослідники ставлять багатоплідність, яка, в свою чергу, тісно пов'язана із запліднюваністю - основним показником, що характеризує ефективність процесу відтворення. Багатоплідність свиней має значний вплив на економіку виробництва, валове виробництво свинини. Зі збільшенням кількості поросят в одному опоросі час досягнення цілим гніздом живої маси 1 т скорочується, відповідно різко знижується вартість поросяти. Дослідження багатьох авторів вказують значний вплив багатоплідності свиноматок на їх відтворювальні якості та розвиток живої маси поросят [1, 3, 5].

Постановка завдання. Вивчити і дослідити вплив багатоплідності та вирівняності гнізда на продуктивні та відтворювальні якості свиноматок різних порід, а також порівняти їх показники в залежності від породних особливостей в умовах підприємства СТОВ “Жовтневе” Миколаївської області, яке працює за Європейською технологією.

Матеріали і методика. Дослідження проводилось на свиноматках великої білої породи (ВБ), дюрок (Д) та ландрас (Л) в господарстві СТОВ “Жовтневе” Миколаївської області. Кількість вибірки свиноматок склала по 25 голів. Проаналізовано результати опоросу свиноматок різних порід і генотипів з метою дослідження впливу багатоплідності на живу масу поросят при народженні та їх породні відмінності.

Результати дослідження. Нами дослідженні показники багатоплідності, великоплідності і молочності свиноматок різних генотипів (табл. 1)

Таблиця 1

**Показники відтворювальних якостей
свиноматок різних генотипів, $\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$**

Порода	<i>n</i>	Багатоплі- дність, гол.	Маса гнізда при народженні, кг	Велико- плідність, кг	Молочність, кг	Збереже- ність поросят, %
Л	25	10,2 ±0,62	19,28±0,700	1,69 ±0,060	52,91 ±3,040	98,5±2,64
Д	25	9,3 ±0,35	18,60 ±0,760	1,80±0,050	51,05 ±1,720	97,8±2,73
ВБ	25	11,1 ±0,63	19,76 ±1,010	1,58±0,070	55,43 ±1,220	98,9±2,56

Дані таблиці 1 свідчать, що найбільша кількість поросят при народженні у гнізді належить свиноматкам великої білої породи (група III), яка становить 11,1 гол поросят, а найменша кількість поросят – 9,3 голови належить свиноматкам породи дюрок (II групи). Але ми спостерігаємо закономірність у тому, що чим більша великоплідність, тим менше поросят у гнізді і навпаки.

Аналізуючи збереженість поросят різних порід, ми спостерігаємо залежність між кількістю поросят при народженні та збереженістю молодняку. Тобто чим більше поросят при народженні, тим більший відсоток збереженості, і навпаки.

Динаміку збереженості молодняку свиней різних порід наведено на рисунку 1.

Найбільший відсоток збереженості молодняку у свиноматок великої білої породи і складає 98,9 %, а найменший відсоток збереженості молодняку у свиноматок породи дюрок, що становить 97,8%. Свиноматки породи ландрас у збереженості їх молодняку мають проміжне місце, що становить 98,5%, що на 0,4 % менше за свиноматок породи велика біла.

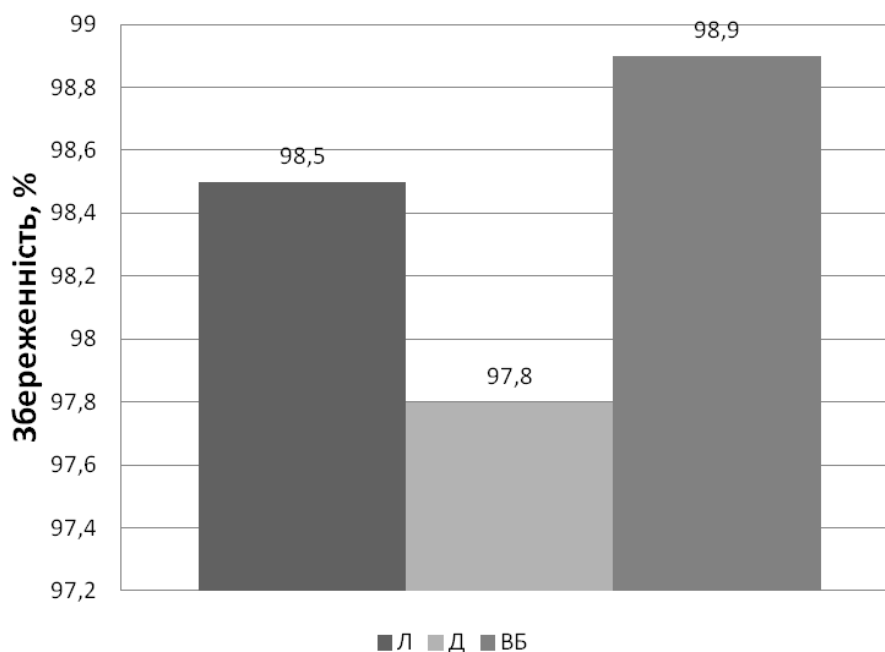

Рис. 1. Динаміка збереженості молодняку свиней різних порід (Л - ландрас, Д - дюрок, ВБ - велика біла), %

Динаміка живої маси та швидкість росту молодняку свиней наведена у табл. 2.

Таблиця 2

Динаміка живої маси та швидкість росту молодняку свиней, $\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$

Порода	n	Жива маса, кг			Вік досягнення живої маси 100 кг, днів
		при народженні, кг	при відлученні, кг	при забої, кг	
Л	25	1,69 ± 0,060	13,52 ± 0,450	100,00 ± 0,970	180,1 ± 0,85
Д	25	1,80 ± 0,050	13,97 ± 0,340	100,00 ± 0,980	182,0 ± 0,87
ВБ	25	1,58 ± 0,070	10,85 ± 0,360	100,00 ± 0,970	182,2 ± 0,84

Аналізуючи середню живу масу молодняку різних порід при народженні, ми бачимо, що вона найбільша у молодняку свиноматок II групи, тобто у породи дюрок, що становить 1,80 кг; при відлученні їх середня жива маса складає відповідно 13,97 кг; при забої їх середня жива маса складає – 100,00 кг. У цих свиноматок найменша кількість поросят у гнізді і найбільша великоплідність.

Абсолютний приріст живої маси молодняку різних порід наведений на рисунку 2.

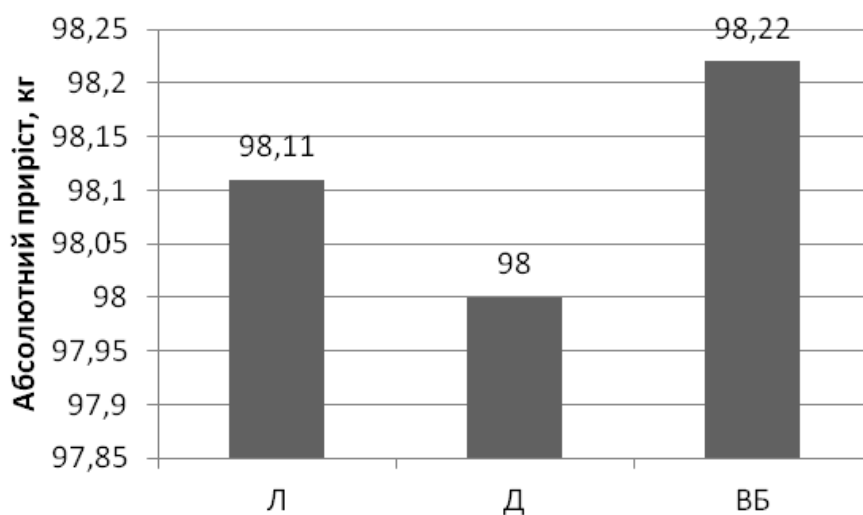

Рис. 2. Абсолютний приріст живої маси молодняку

Найбільший абсолютний приріст живої маси молодняку виявлений у породи велика біла, що становить 108,22 кг, а найменший абсолютний приріст – у молодняку свиноматок породи дюрк (II групи), що становить 108,01 кг.

Висновки. Досліджуючи вплив багатоплідності та вирівняності гнізда на продуктивні та відтворювальні якості свиноматок, ми спостерігаємо залежність між двома ознаками : багатоплідністю і великоплідністю. Тобто чим вища багатоплідність, тим менша великоплідність і навпаки. Найбільша кількість народжених поросят у свиноматок великої білої породи (11,1 гол.) при найменшій їх великоплідності – 1,58 кг, але при максимальній збереженості поросят – 98,9 %. Свиноматки породи дюрк характеризуються найменшою кількістю поросят при народженні - 9,3 гол., але з найбільшою великоплідністю – 1,80 кг, та збереженістю поросят – 97,8%. Найкращий за абсолютним приростом живої маси молодняк великої білої породи (108,22 кг), а найгірший абсолютний приріст у молодняку породи дюрк, який становить 108,01 кг.

Список використаної літератури

1. Волкопялов Б.П. Свиноводство / Б.П. Волкопялов – 4-е изд., перераб. й доп. – Л.: Колос, 2008. – 432 с.
2. Герасимов В.І. Свинарство і технологія виробництва свинини / В.І. Герасимов, В.П. Рибалко, Л.М. Цицюрський. – К: Урожай, 2004. – 352 с.

3. Калиниченко Г.І. Оцінка репродуктивних якостей свиноматок української м'ясної породи в умовах учгоспу «Сонячне» / [Г. І. Калиниченко, І. Т. Калиниченко, А. М. Маслюк] // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – Миколаїв: МДАУ, 2002. – Вип. 2(16). – С. 214-217.
4. Лоза А. Тенденции развития свиноводства в Украине / А. Лоза // Возможности и перспективы альтернативного свиноводства: Сб. материалов науч. – практ. междунар. конф. 7–10 декабря. - Днепропетровск: Корпорация «Агро-Союз», Украина, 2005. – С. 24 – 29.
5. Пелих В. Г. Селекційні методи підвищення продуктивності свиней / Пелих В. Г. – Херсон: Айлант, 2002. – 264 с.
6. Походня Г. С. Теория и практика воспроизводства и выращивания свиней / Походня Г. С. – М.: Агропромиздат, 1990. – 271 с.
7. Рибалко В. П. Якісні особливості кнурів різних генотипів, вирощених в умовах елевера / В. П. Рибалко, А. Н. Оксенюк // Свинарство. – К. : Аграрна наука, 1993. – Вип. 54. – С. 3-9.
8. Ухтверов М.П. Селекция свиней на продолжительность хозяйственного использования / М.П. Ухверов, Г.М. Назаркин М.: Рос-агропромиздат, 2008. – 155 с.